

Jaakob eli Israel

”Silloin mies sanoi: ‘Sinua ei pidä enää sanoa Jaakobiksi, vaan Israeliksi, sillä sinä olet kamppailut Jumalan ja ihmisten kanssa ja voittanut.’” (1. Moos. 32:29.)

Avaintekstit:

1. Moos. 32:23–32;
Hoos. 12:4, 5;
Jer. 30:5–7;
1. Moos. 33;
1. Moos. 34:30–35:29.

Jaakobin sukutarina jatkuu niin hyvässä kuin pahassakin. Kuitenkin kaikissa asioissa näkyy Jumalan käsi ja hänen uskollisuutensa liittolupauksille.

Tällä viikolla seuraamme edelleen Jaakobin matkaa, kun hän on lähtenyt Labanin luota ja palaa kotiinsa ja joutuu kohtaamaan Esaun, petoksensa uhrin. Mitä hänen veljensä, jolle oli tehty niin suurta vääryyttä, tekisi nyt hänelle?

Jaakobin onneksi kaiken tuon tulevaisuudenpelon keskellä Herra, hänen isiensä Jumala, ilmestyi jälleen Jaakobille tapahtumassa, joka oli esikuva myöhemmin tulevalle ajalle, jota alettaisiin kutsua nimellä ”Jaakobin ahdistuksen aika” (ks. Jer. 30:5–7). Tuona yönä Jaakobista, pettäjästä, tuli Israel. Hän sai uuden nimen uuden alun merkiksi – uuden alun, joka lopulta johtaisi uuden kansakunnan syntymiseen, joka saisi nimensä hänen mukaansa.

Kaikista tapahtumista huolimatta patriarkkojen ja heidän perheidensä tarina on kerrottu Raamatussa, jotta näkisimme, että Jumala on uskollinen ja täyttää sen, minkä on luvannut siitä huolimatta, että ajoittain näyttää siltä, että hänen kansansa tekee kaikkensa estääkseen häntä toteuttamasta lupauksiaan.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 4.6.2022

PAINI JUMALAN KANSSA

Labanin luota lähdettyään Jaakob saa pian uuden kokemuksen Jumalan kanssa. Tietäen, että hänen veljensä Esau on tulossa häntä vastaan neljänsadan miehen kanssa (1. Moos. 32:7), Jaakob rukoilee hartaasti Herraa, vaikka tunnustaakin, että ”en ole ansainnut sitä suurta hyvyyttä ja armoa, jota olet osoittanut minulle, palvelijallesi” (1. Moos. 32:11). Jaakob oli todella alkanut ymmärtää paremmin, mistä armossa oli kyse. Miten Jumala vastasi hänelle?

Lue 1. Moos. 32:23-32 ja Hoos. 12:4, 5. Mikä on tämän hämmästyttävän kertomuksen hengellinen merkitys?

Jaakob on ymmärrettävästi ahdistunut kaikesta, mitä tapahtuu, ja tehtyään voitavansa perheensä suojelemiseksi, hän leiriytyy yöksi. Silloin hänen kimppuunsa hyökkää ”mies” (1. Moos. 32:25). Tämä on nimitys, jolla voi olla erityinen merkitys, joka viittaa Jumalan läsnäoloon (ks. Jes. 53:3). Daniel käytti samaa nimitystä puhuessaan taivaallisesta pappi Mikaelista (Dan. 10:5); samoin Joosua käytti tätä nimitystä kuvataksaan Herran sotajoukon päällikköä, joka oli Herra (JHWH) itse (Joos. 5:13-15).

Jaakobille on täytynyt kesken kamppailun selvitä, että hän kamppailee itsensä Jumalan kanssa, sillä hän sanoo: ”En päästä sinua, ellet siunaa minua.” (1. Moos. 32:27). Jaakobin epätoivoinen tarrautuminen Jumalaan ja se, että hän kieltäytyy päästämästä tätä, paljastavat myös hänen hartaan toivonsa saada anteeksi ja päästä sovintoon Herransa kanssa.

”Nyt Jaakob käsitti selvästi syntinsä johtuneen siitä, että hän oli turvautunut petokseen saadakseen esikoisuuden. Hän ei ollut luottanut Jumalan lupauksiin vaan oli omin ponnistuksin koettanut aikaansaada sen, minkä Jumala olisi toteuttanut omalla ajallaan ja tavallaan.” (1AO 181.)

Todiste siitä, että Jaakob oli saanut anteeksi, oli hänen nimensä muuttaminen. Vanha nimi oli muistuttanut hänen synnistään; uusi nimi muistuttaisi hänen voitostaan. ”Silloin mies sanoi: ’Sinua ei pidä enää sanoa Jaakobiksi, vaan Israeliksi, sillä sinä olet kamppailut Jumalan ja ihmisten kanssa ja voittanut.’ (1. Moos. 32:29.)

Mikä on ollut oma kokemuksesi Jumalan kanssa kamppailemisesta? Mitä se tarkoittaa ja miksi on tärkeää, että meillä joskus on tällainen kokemus?

VELJEKSET KOHTAAVAT

Penuelista, paikasta, joka tarkoittaa 'Jumalan kasvot' (1. Moos. 32:31) ja jossa Jaakob sai kohdata Jumalan, hän siirtyy eteenpäin kohtaamaan veljensä. 20 vuoden eron jälkeen Jaakob näkee Esaun tulevan vastaan 400 miehen voimin (1. Moos. 33:1). Jaakob on huolissaan ja valmistaa perheensä siihen, mitä saattaa tapahtua.

Lue 1. Moos. 33. Mikä yhteys on Jaakobin kokemuksilla nähdä Jumalan kasvot Penuelissa ja nähdä veljensä kasvot tässä kohtaamisessa? Miten tämä sama yhteys näkyy omissa suhteissamme Jumalaan ja lähimmäisiin, olivatpa he keitä tahansa?

Jaakob kumartuu seitsemän kertaa veljensä edessä (1. Moos. 33:3), jota hän kutsuu useaan kertaan herrakseen (1. Moos. 33:8, 13, 15, VKR). Itseen hän kutsuu Esaun palvelijaksi (1. Moos. 33:5; vrt. 1. Moos. 32:5, 19, 21). Jaakobin seitsemän kumarrusta liittyvät jollakin tapaa hänen isänsä seitsemään siunaukseen (1. Moos. 27:27–29). Kumartaessaan Esaulle Jaakob peruuttaa isänsä siunauksen koskien sitä, että kansakunnat kumartaisivat häntä (1. Moos. 27:29).

Vaikuttaa siltä, että Jaakobin tarkoituksena oli maksaa velkansa veljelleen ja palauttaa tälle se siunaus, jonka hän oli varastanut tältä. Kun Esau näki veljensä, hän odotusten vastaisesti juoksi Jaakobin luo, ja tappamisen sijaan ”suuteli häntä, ja he itkivät” (1. Moos. 33:4).

Myöhemmin Jaakob sanoi Esaulle: ” – olen tullut sinun eteesi niin kuin käydään Jumalan eteen – .” (1. Moos. 33:10.) Syy Jaakobin epätavallisille sanoille on se, että hän ymmärsi Esaun antaneen hänelle anteeksi. Heprean verbi rätsä, 'osoittaa suosiollisuutta', (1. Moos. 33:10, VKR) on teologinen termi, jolla viitataan uhriin, joka on otollinen Jumalalle, ja jonka hän anteeksiantonsa merkinä kelpuuttaa (3. Moos. 22:27; Aam. 5:22).

Jaakobin kokemus Jumalan anteeksiannosta Penuelissa, jossa hän näki Jumalan kasvot, toistuu nyt hänen kokemukseensa veljensä anteeksiannosta, jonka hän samastaa Jumalan kasvojen näkemiseen. Jaakob saa toisen Penuel-kokemuksen. Ensimmäinen kokemus valmisti häntä tähän toiseen. Jaakob on saanut anteeksi Jumalalta ja omalta veljeltään. Hänen on täytynyt nyt ymmärtää syvemmin kuin ennen armon merkitys.

DINAN RAISKAUS

Nyt kun Jaakob on sopinut veljensä kanssa, hän haluaa asettua Kanaaninmaahan rauhassa. Sana šālem, 'turvallisesti' (1. Moos. 33:18), joka juontuu sanasta šālom, 'rauha', luonnehtii nyt ensimmäistä kertaa hänen matkaansa.

Ostettuaan maapalstan paikallisilta asukkailta (1. Moos. 33:19) Jaakob pystyttää sinne alttarin osoittaen näin uskonsa ja ymmärryksensä siitä, kuinka täydellisen riippuvainen Herrasta hän on. Jokaiseen annettuun uhriin liittyi Jumalan palvelonta.

Kuitenkin ensimmäistä kertaa elämässään Jaakob-Israel on alltiina maahan asettumisen ongelmille. Iisakin taivoin, joka Gerarissa yritti löytää asuinsijan Abimelekin luota (1. Moos. 26:1-33), Jaakob yrittää asettua kanaanilaisten keskuuteen.

Lue 1. Moos. 34. Mitä sellaista tapahtui, mikä sotki Jaakobin suunnitelmat rauhallisesta rinnakkaiselosta?

Kertomus tästä surkeasta tapauksesta korostaa sitä, miten monitulkintaisia ihmisten luonteet ja heidän tekonsa ovat. Himokas Sikem, joka raiskaa Dinan, on kuitenkin myös vilpiton ja rakastaa Dinaa ja haluaa yrittää hyvittää tekonsa. Hän on valmis toteuttamaan ympärileikkauksen liittoriitin.

Samaan aikaan Simeon ja Leevi, jotka näyttäytyvät Jumalan ja hänen lakinsa puolustajina ja jotka vastustavat seksavioliittoja kanaanilaisten kanssa (3. Moos. 19:29), turvautuvat valheeseen ja petokseen (1. Moos. 34:13) ja ovat valmiita tappamaan ja ryöstämään (1. Moos. 34:25-27). Sen lisäksi, että heidän tekonsa olivat tuomittavia (miksi he eivät rangaissheet vain yhtä miestä, joka oli syyllinen?), ne saattaisivat aiheuttaa lisää ongelmia.

Mitä Jaakobiin tulee, hän on huolissaan vain rauhasta. Kun hänelle ilmoitetaan tyttärensä raiskauksesta, hän ei sano mitään (1. Moos. 34:5). Sitten kun hän kuulee poikiensa teosta, hän seuraamusten pelossa kuitenkin avoimesti moittii heitä: "Te olette vetäneet minun päälleni tässä maassa asuvien kanaanilaisten ja perissiläisten vihan ja tehneet minusta henkipaton. Minun väkeni on vähälukuinen; jos nuo toiset yhdessä käyvät minun kimppuuni ja voittavat minut, niin se on minun ja minun sukuni loppu." (1. Moos. 34:30.)

Mitä kertomusten valheet, petokset, hyvyys ja armo opettavat meille ihmisluonnosta?

VALLITSEVA EPÄJU- MALAN- PALVELUS

Lue 1. Moos. 34:30-35:15. Mitä jakeet opettavat aidosta Jumalan palvonnasta?

Heti kun Jaakob on valittanut pojilleen siitä, että nämä ovat vaarantaneet hänen rauhansa kanaanilaisten kanssa (1. Moos. 34:30), Jumala kehottaa Jaakobia jättämään Sike-min ja palaamaan Beteliin uudistamaan liittonsa. Herra käskää Jaakobia rakentamaan sinne alttarin.

Jumalan käskyn jälkeen seuraava muistiin merkitty asia on se, että Jaakob pyytää väkeään hylkäämään kanaanilais-epäjumalat, joita oli otettu mukaan Sikemin kaupungin ryöstössä, ja jumalankuvat, jotka Raakel oli varastanut (1. Moos. 31:19, 32). Kaikki tämä on ratkaisevaa ajatuksessa liitosta Jumalan kanssa.

Epäjumalia oli säilytetty ja ehkä palvottukin Jaakobin Jumalaan sitoutumisesta huolimatta. Ei riittänyt, että Jaakob jätti Sikemin paetakseen kanaanilaisvaikutteita. Hänen oli hankkiuduttava eroon leirin sisällä ja oman väkensä sydämissä olevista epäjumalista.

Katumukseen kuuluu muutakin kuin fyysinen siirtyminen paikasta toiseen tai seurakunnasta toiseen. Tärkeintä on, että me Jumalan armossa pyrimme puhdistamaan epäjumalanpalveluksen sydämestämme, riippumatta siitä missä asumme, koska meillä on taito tehdä epäjumalia lähes mistä vain.

Kun Jaakob tottelee Jumalaa ja tekee tämän käskyn mukaan, Jumala puuttuu peliin ja saattaa ”ympäristön kaupunkien asukkaat kauhun valtaan” (1. Moos. 35:5) niin, että nämä eivät uskalla hyökätä Jaakobin kimppuun. Sitten ”Jaakob ja koko hänen väkensä” (1. Moos. 35:6) ovat valmiita palvomaan Jumalaa, sillä perhe on nyt yhtenäinen. Jaakob antaa paikalle nimen El-Betel tikapuu-unensa muistoksi ja merkiksi siitä, että jonkin aikaa poikki ollut yhteys taivaan ja maan välillä on jälleen korjattu.

Paikan nimessä painotetaan tällä kertaa Betelin Jumalaa pikemmin kuin paikkaa itseään. Täällä Jumala muistuttaa Jaakobia tämän uudesta nimestä Israel (1. Moos. 35:10) ja siunaa tämän kaksoislupauksella. Jaakobia siunattiin ensinnäkin hedelmällisyydellä. Hänen kauttaan messiaaninen siemen säilyisi ja hänestä saisivat alkunsa monet kansat (1. Moos. 35:11). Toiseksi siunaus vahvisti lupauksen luvatusuudesta maasta (1. Moos. 35:12).

RAAKELIN KUOLEMA

Lue 1. Moos. 35:15-29. Mitä muita suruja Jaakob koh-tasi ongelmista kärsivässä perheessään?

Kun Jaakob lähtee Betelistä, kolme tapahtumaa jättävät jäl-kensä hänen loppumatkaansa kohti luvattua maata: Jaakobin viimeinen poika syntyy; Raakel kuolee; ja Jaakobin esikoinen Ruuben makaa Jaakobin sivuvaimon kanssa. Teksti ei kerro, miksi Ruuben teki jotakin näin pahaa, mutta voi olla, että hän halusi häpäistä Jaakobin nuorimman pojan syntymän ja alen-taa Raakelin muiston. Emme tiedä.

Jaakobin viimeisin poika syntyy lähellä Betlehemiä (1. Moos. 35:19), joka on osa luvattua maata. Syntymä on Jumalan lupauksen ensimmäinen täyttymys Israelin tulevai-suutta koskien. Puhuessaan Raakelille kättilö profeetallisesti käyttää samoja sanoja, joilla Jumala rauhoitteli Abrahamia: "Älä pelkää." (1. Moos. 35:17, VKR; vrt. 1. Moos. 15:1.)

Kuoleva Raakel antoi pojalleen nimen Benoni, 'tuskan poi-ka', mutta Jaakob muuttaa nimen Benjaminiksi, joka merkitsee 'oikean käden poika'. Kenties Jaakob halusi viitata tällä etelän ilmansuuntaan ilmaistakseen toivoaan, jonka pani luvattuun maahan ja siihen, mitä Jumala oli luvannut tehdä heille siellä.

Näihin aikoihin Ruuben on seksuaalisessa yhteydes-sä Bilhan, isänsä sivuvaimon ja Raakelin orjattaren kanssa (1. Moos. 35:25; 1. Moos. 30:3). Emme tiedä, miksi Ruuben toimi näin, mutta sekin on merkki ihmisen turmeltuneisuu-desta.

Yllättäin Jaakob ei reagoi mitenkään tähän rikkomukseen, vaikka hänelle kerrotaan siitä (1. Moos. 35:22). Ehkä Jaakob luottaa siihen, että Jumala täyttää sanansa siitä synnistä ja pahuudesta huolimatta, jota hänen ympärillään tapahtuu.

Juuri tämä uskonopetus sisältyy luetteloon Jaakobin 12 po-jasta, joista tulee Israelin kansan esi-isiä (1. Moos. 35:22-26). He eivät aina olleet miellyttäviä ja ystävällisiä ihmisiä, kuten tulemme näkemään. Silti kaikista ongelmista ja jopa pahuu-desta huolimatta Jumalan tahto tulisi täyttymään tämän per-heen kautta, olivatpa sen asiat kuinka sekaisin tahansa.

Jumalan lopulliset tarkoitukset täyttyvät ihmisten vir-heistä huolimatta. Mitä tapahtuisi, jos ihmiset olisivat yhteistyössä Jumalan kanssa ja tottelisivat häntä? Mi-ten paljon vähemmällä kärsimyksellä, stressillä ja vii-vytyksellä Jumalan tahto toteutuisikaan?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 1, s. 178-185 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 175-182.

”Jaakobin kokemus tuona painiskelun ja ahdistuksen yönä kuvaa sitä koetusta, joka Jumalan kansan on kestettävä vähän ennen Kristuksen toista tulemistä. – –

Tällaista Jumalan lapset saavat kokea lopullisessa taistelussaan pahuuden valtoja vastaan. Jumala tulee koettelemaan heidän uskoaan, kestävyyttään ja luottamustaan siihen, että hän on voimallinen vapauttamaan heidät. Saatakaan koettaa saada heidät kauhistumaan siitä ajatuksesta, että heidän tapauksensa on toivoton ja että heidän syntinsä ovat liian suuret anteeksiannettaviksi. He tuntevat syvästi vajavaisuutensa, ja kun he muistelevat elämänsä vaiheita, heidän toivonsa raukeaa. Mutta muistaessaan Jumalan armon suuruuden ja oman vilpittömän katumuksensa he vetoavat hänen lupauksiinsa, jotka hän on Kristuksen kautta antanut avuttomille, katuville syntisille. He eivät menetä uskoaan, vaikkei heidän rukouksiinsa heti vastatakaan. He turvaavat Jumalan voimaan, samoin kuin Jaakob tarttui kiinni enkeliin, ja sanovat sydämensä syvyydestä: ’En päästä sinua, ellet siunaa minua.’ – –

Kuitenkin Jaakobin vaiheet vakuuttavat, ettei Jumala hylkää niitä, jotka syntiin langenneina ovat sittemmin todella katumina palanneet hänen tykönsä. Alistuvaisuudellaan ja luottavalla uskollaan Jaakob sai sen, mitä hän ei pystynyt saamaan taistelemalla omassa voimassaan. Näin Jumala opetti palvelijalleen, että hän saattoi saada kaipaamansa siunauksen vain Jumalan voiman ja armon avulla. Ne jotka elävät viimeisinä päivinä, ovat samassa tilanteessa. Kun vaarat ympäröivät heitä ja epäusko ahdistaa sielua, heidän on kokonaan turvaututtava sovituksen ansioihin. Omin voimin emme pysty aikaansaamaan mitään.” (1AO 183-185.)

Keskustelunaiheita:

1. Miksi Jaakobin heikkous on tilaisuus Jumalan armolle? Miten Jaakobin kokemus liittyy Paavalin sanoihin: ”Juuri heikkona olen voimakas.” (2. Kor. 12:10.)?
2. Miksi luulet, että Raamattu paljastaa niin monia alhaisia yksityiskohtia ihmisten elämästä? Mihin sillä pyritään? Millaisen sanoman me löydämme siitä?
3. Pohtikaa vielä epäjumalanpalvelusta. Mitkä ovat meidän kulttuurimme ja sivistyksemme epäjumalia?